

ਪੱਤਰ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ

ਭੰਡਾਰੀ ਸੀ.ਜੇ. ਅਤੇ ਫਲਸ਼ੋ, ਜੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ

ਡਿੱਟੂ ਰਾਮ, - ਮੁਦਈ-ਅਪੀਲੈਂਟ।

ਬਨਾਮ

ਬਲਵੰਤ ਰਾਏ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਬਚਾਅ ਪੱਖ-ਜਵਾਬਦਾਰ

ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰ. 187 ਆਫ 1959।

ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਲਸ਼ਨ ਐਕਟ (1913 ਦਾ I)—ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਇੱਟ-ਭੱਠੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ—ਕੀ ਇਸ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਉਹ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਇੱਟ-ਭੱਠਾ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਉਹ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਦੇ 19 ਮਾਰਚ, 1959 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ.ਐਸ. ਚੱਢਾ, ਜ਼ਿਲਾ ਜੱਜ, ਹਿਸਾਰ, ਮਿਤੀ 9 ਅਗਸਤ, 1958 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ। ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਜੀ.ਕੇ. ਭਟਨਾਗਰ, ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ, ਹਿਸਾਰ, ਮਿਤੀ 3 ਮਾਰਚ, 1958 ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਾਗਤ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ।

ਸੀ.ਐਲ. ਲਖਨਪਾਲ ਅਤੇ ਐਸ.ਐਲ. ਗੁਪਤਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਐਚ ਐਲ ਸਰੀਨ ਅਤੇ ਲਲਿਤ ਮੋਹਨ ਸੂਰੀ, ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਫਾਲਸ਼ੋ, ਜੇ.— ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਇਹ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕੁਝ ਜ਼ਮੀਨਾਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਤੱਥ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਬਲਵੰਤ ਰਾਏ ਅਤੇ ਗੋਪਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੇ ਡੀਡ ਦੁਆਰਾ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਹਿਸਾਰ ਕਸਬੇ ਦੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਈ 20 ਵਿੱਘੇ ਅਤੇ 12 ਬਿਸਵੇ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਦ ਲਾਈ ਤੋਂ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਲਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਡੀ2, ਮਿਤੀ। 4 ਜਨਵਰੀ 1956, ਰੁਪਏ 500 ਦੇ ਸਾਲਾਨਾ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਇੱਕ ਇੱਟ-ਭੱਠਾ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਉੱਦਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਰੀਬ ਡੇਢ ਸਾਲ ਬਾਅਦ 15 ਜੁਲਾਈ 1957 ਨੂੰ ਨੰਦ ਲਾਈ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦ ਲਈ। ਮੁਦਈ ਦਿੱਤੂ ਰਾਮ ਨੇ ਨਵੰਬਰ, 1957 ਵਿੱਚ ਅਗਾਊਂ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ।

ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪ੍ਰੀ-ਐਂਪਸ਼ਨ ਦੇ ਉੱਚੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨੁਕਤੇ ਉਠਾਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਹੋਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਨੁਕਤੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਉਠਾਏ ਗਏ ਹੋਰ ਮੁੱਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਿਦਿਅਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਵਾਹੀਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਦੂਸਰੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਵਾਹੀਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ।

ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਹੁਣ ਵਿਵਾਦਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਵਾਹੀਯੋਗ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਿਤੀ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਨਵਰੀ, 1956 ਵਿੱਚ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਜ਼ਮੀਨ, ਜਿਸਦਾ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਏ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ

ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਿਛਲੀ ਵਾਢੀ ਦੀ ਖਸਰਾ ਗਿਰਦਾਵਰੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ 7 ਵਿੱਘੇ ਅਤੇ 12 ਬਿਸਵੇ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਬਚੀ ਪਈ ਸੀ। ਉਂਜ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਟਾਂ ਦੇ ਭੱਠੇ ਲਾਉਣ ਅਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਹਾੜੀ 1956 ਵਿੱਚ 14 ਵਿੱਘੇ ਅਤੇ 12 ਬਿਸਵੇ ਨੂੰ ਘਿਰ ਮੁਮਕਿਨ ਭੱਠਾ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਵਰਣਨ ਅਗਲੀਆਂ ਦੋ ਵਾਢੀਆਂ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਨਵੰਬਰ, 1957 ਵਿੱਚ, 20 ਵਿੱਘੇ ਅਤੇ 2 ਬਿਸਵੇ ਭੱਠੇ ਵਜੋਂ ਅਤੇ 10 ਬਿਸਵੇ ਕੋਠੇ ਵਜੋਂ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੌਕੇ ਦਾ ਮੁਆਇਨਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਲਈ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਬਾਕੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇੱਟਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ।

ਇੰਜ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਬਿੰਦੂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਿਅਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਲਾਮਤ ਰਾਏ ਬਨਾਮ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਵੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਵਿੱਚ ਚੇਵਿਸ, ਜੇ. ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੰਖੇਪ ਫੈਸਲਾ ਸੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਤੱਥ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਭੂਮੀ ਮਾਲੀਆ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਕਸਬੇ ਦੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਥਿਤ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਸਬੇ ਦੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਸੀਮਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਜਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜ਼ਮੀਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਖੇਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਨਹੀਂ ਗੁਆ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਕਿ ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਘਰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਖਰੀਦਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਇੱਕ ਕੰਧ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੱਗਰੀ ਸਟੋਰ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਵਿਵਾਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹੀ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਮੈਂ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਖਰੀਦ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਡੇਢ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਹੀਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨ ਸੀ, ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਭੱਠੇ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮੈਂਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਜ਼ਮੀਨ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਇੱਟ-ਭੱਠਾ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਉਹ ਵਾਹੀਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਦੋ ਮਾਮਲੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਕੁਝ ਅਸਰ. ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲਾ ਤੇਜ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਤੁਲੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (1) ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਫਰਿਜ਼ਲ, ਸੀ.ਜੇ. ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਟੈਂਕ ਜਿਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪਸ਼ੂਆਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਪਿਲਾਉਣ ਅਤੇ ਇੱਟਾਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਧਰਤੀ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ 'ਜ਼ਮੀਨ' ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ, 1887 ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ। ਦੂਜਾ ਲਾਲਾ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਸ਼ਾਹ ਬਨਾਮ ਹਾਜ਼ੀ ਨਿਆਜ਼ ਅਲੀ (2) ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭਿੜੇ, ਜੇ. ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਇੱਟ-ਭੱਠੇ ਵਜੋਂ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅੰਦਰ 'ਜ਼ਮੀਨ' ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਅਲੀਨਿਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਲੈਂਡ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਅਰਥ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀ.ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਡਿਸਕਲੈਮਰ- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਦਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।